

Перспективи бюджетів територіальних громад в контексті проекту Державного бюджету України на 2022 рік. Попередній аналіз Всеукраїнської Асоціації ОТГ

Кабінет Міністрів України схвалив [проект Держбюджету на 2022 рік](#) і подав на розгляд Верховній Раді України ([законопроект №6000 від 15.09.2021 р.](#)).

✓ Бюджети територіальних громад у 2022 році не отримають з Державного бюджету України інфраструктурну субвенцію.

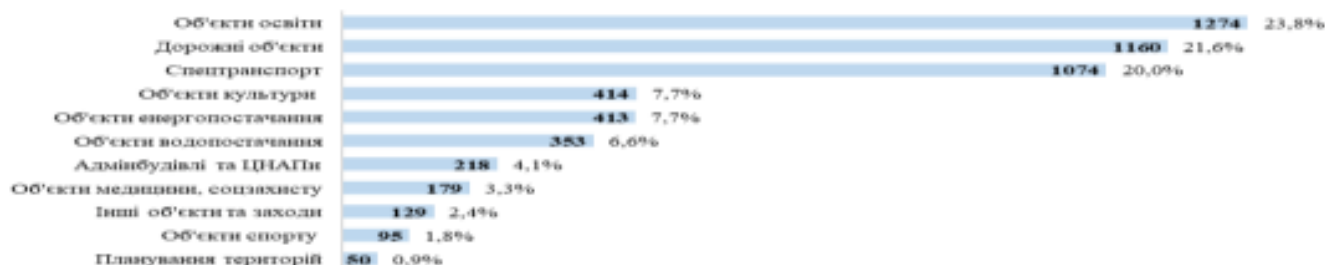
Органи місцевого самоврядування уже 3 роки не можуть повернути у свої бюджети ефективний, справедливий та прозорий трансферт!

Декілька фактів про інфраструктурну субвенцію:

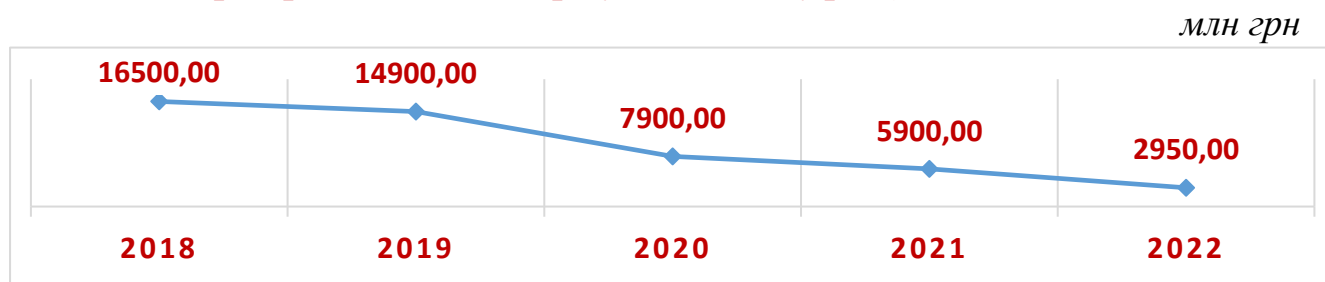
Обсяг субвенції, передбачений в державному бюджеті у 2016-2019 р.р. (6,5 млрд. грн.)

ЗАГАЛОМ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ ЗА КОШТИ ІНФРАСТРУКТУРНОЇ СУБВЕНЦІЇ РЕАЛІЗУВАЛИ БІЛЬШЕ 5000 ПРОЕКТІВ за такими напрямками:

✓ Додаткова дотація на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я **зменшиться у 2 рази** (2 950 млн грн проти 5900 млн грн у поточному році).

Додаткова дотація на цю мету зменшується, при цьому повноваження органів місцевого самоврядування збільшуються!

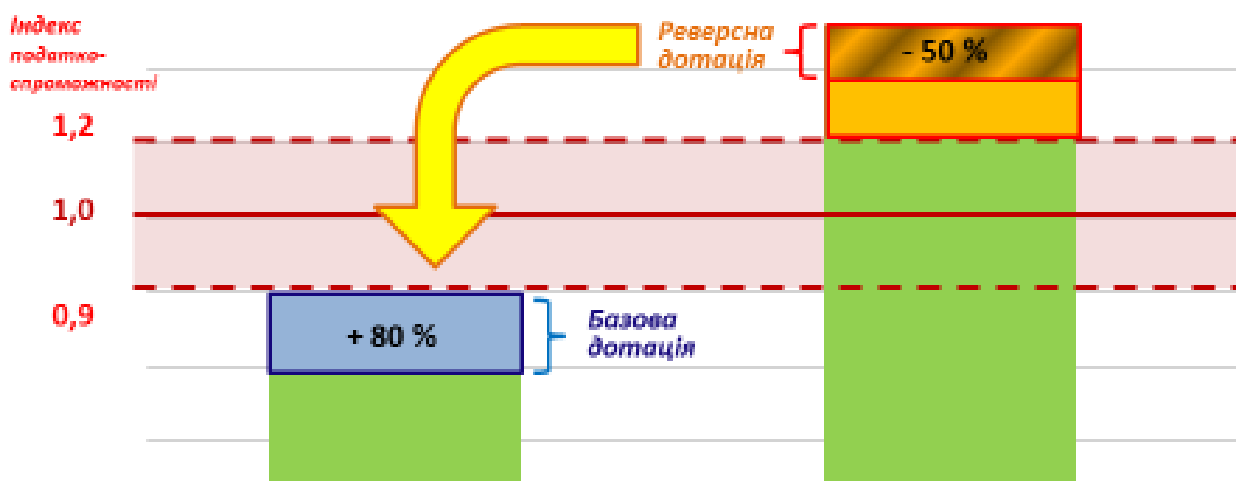
✓ Система горизонтального вирівнювання залишилася незмінною

Загалом вирівнювання здійснено щодо 1 438 бюджетів територіальних громад за надходженнями податку на доходи фізичних осіб.

Середній рівень надходжень від податку на доходи фізичних осіб на 1 жителя, який використано при розрахунку базової/реверсної дотацій складає для бюджетів територіальних громад **3 391,91 гривень**.

Таким чином, базову дотацію отримують бюджети територіальних громад, у яких індекс податкоспроможності < 0,9, або надходження на 1 жителя менший, ніж **3 052,72 гривень**.

Реверсна дотація передбачена для бюджетів територіальних громад, у яких індекс податкоспроможності > 1,1, або надходження на 1 жителя більші ніж **3 731,10 гривень**.

Базову дотацію з державного бюджету у 2022 році отримують 1 071 бюджет територіальних громад (74 % від загальної кількості бюджетів територіальних громад), відповідно реверсну дотацію до державного бюджету будуть перераховувати з 207 бюджетів територіальних громад.

✓ Загалом місцевим бюджетам передбачено цілий ряд субвенцій на загальну суму на загальну суму **125 731,3 млн грн**, з яких **86 відсотків** припадає на освітню субвенцію.

Розподіл освітньої субвенції здійснено за єдиним для всіх територіальних громад механізмом визначення розрахункової наповнюваності класів залежно від щільності учнів та відсотка населення, що проживає у сільській місцевості.

Змінено підходи до визначення коефіцієнту коригування для іншого педагогічного персоналу (КПП) в залежності від відсотка сільського населення в громаді.

На 2022 рік КПП має наступні значення: від 0 до 20 відсотків сільського населення – 0,2; від 20 до 40 відсотків – 0,3; від 40 до 60 відсотків – 0,4; від 60 до 80 відсотків – 0,45; від 80 до 100 відсотків – 0,5.

Для вирівнювання обсягу освітньої субвенції для окремих громад на 2022 рік застосовано нову систему вирівнювання – фінансові буфери, значення яких

залежатиме від показника зміни вартості учня у конкретній громаді у плановому бюджетному періоді у порівнянні з поточним.

Вперше в проекті Державного бюджету на 2022 рік за сприяння Всеукраїнської Асоціації ОТГ передбачено субвенції на:

- + забезпечення пожежної безпеки в закладах освіти – 1 500 млн грн;**
- + придбання обладнання для їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти) – 1 500 млн грн;**
- + здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я – 2 190,4 млн грн.;**
- + справедливу трансформацію вугільних регіонів України – 118 млн гривень.**

Збережено кошти на:

забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти "Нова українська школа" – **1 421,3 млн грн;**

реалізацію програми "Спроможна школа для кращих результатів" – **1 000 млн грн;**

створення навчально-практичних центрів сучасної професійної (*професійно-технічної*) освіти – **250 млн грн;**

надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами – **504,5 млн грн;**

створення мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, – **235,9 млн грн.**

реалізацію проектів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України – **441,2 млн грн;**

розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад – **187,7 млн грн;**

розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг – **231 млн грн;**

розвиток спортивної інфраструктури, у тому числі реконструкцію, будівельно-ремонтні роботи об'єктів закладів фізичної культури і спорту, що забезпечують розвиток резервного спорту, льодових палаців/арен та стадіонів – **650 млн грн;**

реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності ширококутвого доступу до Інтернету в сільській місцевості – **500 млн грн;**

реалізацію проектів ремонтно-реставраційних та консерваційних робіт пам'яток культурної спадщини, що перебувають у комунальній власності – **100 млн грн;**

здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України – **125 млн грн;**

проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів – **26 млн гривень.**

У спеціальному фонді передбачено субвенції на **26 646,7 млн грн**, у тому числі на:

фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах – **23 141,4 млн грн;**

реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту "Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей" – **240,8 млн грн;**

реалізацію проектів у рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України – **1 038,8 млн грн;**

реалізацію програми "Спроможна школа для кращих результатів" – **265 млн грн;**

реалізацію проектів в рамках Програми з відновлення України – **502,7 млн гривень.**

✓ **Обсяг державної фінансової підтримки на реалізацію інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку на наступний рік передбачається за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку в сумі 11 205 млн грн, розподіл яких здійснюватиметься:**

між регіонами на основі формульного підходу (80 відсотків коштів розподіляються відповідно до чисельності населення, 20 відсотків коштів з урахуванням рівня соціально-економічного розвитку регіонів відповідно до показника валового регіонального продукту в розрахунку на одну особу);

за інвестиційними програмами і проектами регіонального розвитку на конкурсних засадах.

Беручи до уваги ключові аспекти щодо положень Держбюджету на 2022 рік (вагомі для Асоціації ОТГ: відсутність інфраструктурної субвенції, зменшення додаткової дотації, відсутність чітких критеріїв розподілу даного виду трансферту та інших трансфертів, зокрема субвенції на фінансове забезпечення автомобільних доріг загального користування місцевого значення на рівні бюджетів територіальних громад) Асоціація ОТГ розраховує на подальший діалог з органами державної влади на стадії його розгляду щодо максимального врахування інтересів місцевого самоврядування в частині фінансового забезпечення усіх напрямків їх діяльності в наступному бюджетному періоді.

Позиція Асоціації ОТГ залишається незмінною, вона представлена під час [Бюджетних консультацій-2022 у Міністерстві фінансів України!](#)